

travanj 2019.

SADRŽAJ

AZTN izrekao upravno-kaznenu mjeru PLODINAMA d.d. u visini od 1.008.000,00 kuna, zbog kršenja ZNTP-a

AZTN odobrio koncentraciju kojom se stvara zajednički pothvat Viro Grupe i Tvornice šećera Osijek

AZTN pokrenuo upravni postupak protiv Coca-Cole Hrvatska

Industrijska politika EU-a nakon Siemens – Alstoma

Predsjednik Vijeća AZTN-a sudjelovao na obilježavanju Dana konkurenčije u Srbiji

Članica Vijeća AZTN-a sudjelovala na konferenciji Europskog dana potrošača i tržišnog natjecanja

Iskustva V4 skupine u članstvu OECD-a

Članica Vijeća AZTN-a sudjelovala na 19. međunarodnoj konferenciji o tržišnom natjecanju njemačkog Bundeskartellamta

Predstavnici crnogorske Agencije za zaštitu konkurenčije u studijskom posjetu AZTN-u

Treća kazna za Google na tržištu internetskog oglašavanja

Odobrena koncentracija dobavljača dijelova za zrakoplove

Nike kažnjen s 12,5 milijuna eura

AZTN izrekao upravno-kaznenu mjeru PLODINAMA d.d. u visini od 1.008.000,00 kuna, zbog kršenja ZNTP-a

Agencija za zaštitu tržišnog Anatjecanja (dalje: AZTN) je utvrdila da su PLODINE d.d. (dalje: Plodine) iskoristile značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovaca u lancu opskrbe hranom (dalje: ZNTP), odnosno postoje li dostatne indicije za pokretanje upravnih postupaka. Tako je AZTN, između ostalih, analizirao i kupoprodajne ugovore između Plodina i inozemnog dobavljača EKRO BV, ali i još nekoliko ugovora između Plodina i nekoliko domaćih dobavljača o kojima će AZTN odlučiti u posebnim postupcima.

stupka bio je rezultat ispitivanja stanja na tržištu koje je AZTN po službenoj dužnosti proveo u posebnom predmetu kojim je bio obuhvaćen 31 trgovac. U tom je predmetu AZTN metodom slučajnog odabira analizirao određeni broj ugovora koje su ti

Time je okončan upravni (ispitni) postupak protiv Plodina koji je AZTN po službenoj dužnosti pokrenuo 29. lipnja 2018.

trgovci sklopili sa svojim dobavljačima (domaćim i inozemnim), radi utvrđivanja posluju li trgovci u skladu s odredbama Zakona o zabrani nepoštenih trgovaca praksi u lancu opskrbe hranom (dalje: ZNTP), odnosno postoje li dostatne indicije za pokretanje upravnih postupaka. Tako je AZTN, između ostalih, analizirao i kupoprodajne ugovore između Plodina i inozemnog dobavljača EKRO BV, ali i još nekoliko ugovora između Plodina i nekoliko domaćih dobavljača o kojima će AZTN odlučiti u posebnim postupcima.

Poslovanje između dobavljača i trgovaca

U prvom redu, Plodine su u razdoblju od 4. siječnja 2018. do 12. ožujka 2018. s navedenim dobavljačem poslovale bez pisanih ugovora. Poslovale su na temelju ponude i prihvata ponude koji, međutim, nisu sadržavali sve bitne elemente pisanih ugovora propisane ZNTP-om. Naime,

- ! AZTN JE U OVOM POSTUPKU NA TEMELJU UTVRĐENOG ČINJENIČNOG STANJA UTVRDIO
- DA SU PLODINE ISKORISTILE SVOJU ZNAČAJNU PREGOVARAČKU SNAGU NAMETANJEM NEPOŠTENIH TRGOVACKIH PRAKSI SVOM DOBAVLJAČU SVJEŽEG MESA EKRO BV IZ NIZOZEMSKE

bitni elementi pisanih ugovora u smislu ZNTP-a su: cijena proizvoda i/ili način određivanja, odnosno izračuna cijene, kvaliteta i vrsta poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje trgovcu, uvjeti i rokovi plaćanja pri čemu rok plaćanja ne može biti dulji 30 dana od dana primítka svježeg proizvoda, odnosno 60 dana za ostale proizvode, uvjeti i rokovi isporuke, mjesto isporuke te trajanje ugovora. Poslovanje između dobavljača i trgovaca uređeno nakon 7. prosinca 2017. kada je ZNTP stupio na snagu, moralo je biti sadržajno uskladeno s njegovim odredbama. To konkretno znači da se nji-

ovo poslovanje uređeno nakon 7. prosinca 2017., moglo odvijati i u obliku ponude i prihvata ponude, ali samo ako su i ponuda i prihvati ponude bili u pisanim oblicima i sadržavali sve naprijed navedene bitne sastojke ugovora, što ponude i prihvati ponuda između Plodina i njegovog dobavljača EKRO BV u razdoblju od 4. siječnja 2018. do 12. ožujka 2018. nisu sadržavali.

Nadalje, Plodine su u svim Kupoprodajnim ugovorima sklopljenim s dobavljačem svježeg mesa EKRO BV u razdoblju od 12. ožujka 2018. do 10. srpnja 2018., ugovarale rokove plaćanja od 60 dana, iako je bila riječ o svježem

proizvodu za koji je ZNTP-om izričito propisano da rok plaćanja ne može biti dulji od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda. Štoviše, ne samo da su Kupoprodajnim ugovorima bili ugovoreni rokovi plaćanja duži od 30 dana, nego je utvrđeno da su Plodine u tom razdoblju plaćanje prema dobavljaču EKRO BV faktično izvršavale u rokovima dužim od 30 dana što je također povreda ZNTP-a.

Upravno-kaznene mjere

Kako je riječ o teškim povredama ZNTP-a, za takve se povrede može izreći upravno-kaznena mjera do najviše 3.500.000,00 kuna. AZTN je pri utvrđivanju višine upravno-kaznene mjere kao olakotne okolnosti uzeo u obzir činjenicu da su Plodine tijekom postupka surađivale s AZTN-om, da su opisane povrede kratko trajale (šest mjeseci), te da su 10. srpnja 2018. dostavile dokaz da su s EKRO BV sklopile novi ugovor uskladen s odredbama ZNTP-a i s ugovorenim rokom plaćanja od 30 dana.

Cjelovit tekst rješenja bez poslovnih tajni bit će objavljen na mrežnoj stranici AZTN-a. Budući da je u konkretnom slučaju riječ o primjeni ZNTP-a kao potpuno novog propisa koji je u punoj primjeni tek godinu dana, s obzirom na to da je riječ o prvoj odluci i prvoj upravno-kaznenoj mjeri koju je AZTN izrekao pri-

**TAKO JE AZTN,
UZIMAJUĆI U OBZIR
TEŽINU, OPSEG, VRJEME
TRAJANJA I POSLJEDICE
KONKRETNE POVREDE
ZA DOBAVLJAČE, KAO I
UTVRĐENE OLAKOTNE
OKOLNOSTI,
PLODINAMA IZREKAO
UPRAVNO-KAZNENU
MJERU OD 1.008.000,00
KUNA**

mjenom toga prisilnog propisa, a naročito s obzirom na određene specifičnosti konkretnog slučaja, AZTN smatra korisnim ukazati na širu sliku u kojoj treba sagledati cilj i svrhu primjene odredbi ZNTP-a u praksi. Prije svega, valja posebno naglasiti da je cilj i svrha ZNTP-a uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovачkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom. Konkretno, u odnosima dobavljača i trgovaca ZNTP osigurava jednak pravni položaj svih kategorija dobavljača, neovisno o tome je li riječ o domaćim ili inozemnim dobavljačima, što je došlo do izražaja upravo u predmetnom postupku.

Zaštita poštenih trgovачkih praksi

Osim toga, cilj zakonodavca bio je i zaštita poštenih trgovачkih

praksi u odnosu na sve dobavljače, bez obzira na njihovu veličinu.

Svako drugačije tumačenje bi dovelo do diskriminacije dobavljača prema njihovoj veličini, ali i absurdne situacije u kojoj bi trgovci s dobavljačima čiji su prihodi isti ili veći od njihovih mogli primjenjivati prakse koje su ZNTP-om propisane kao nepoštene, odnosno prema vlastitom nahođenju, zaobilaziti primjenu ZNTP-a. Time bi posredno bili oštećeni svi ostali, a naročito mali i srednji dobavljači. Tako bi veliki dobavljači bili u mogućnost trgovcima ponuditi "povoljnije" uvjete od onih koje to mogu mali ili srednji.

Primjerice, mogli bi poslovati bez pisanog ugovora, s dužim rokovima plaćanja, s mogućnošću neograničenog povrata isporučenih, a neprodanih proizvoda i slično. Nasuprot tome, budući da mali i srednji dobavljači ne bi mogli ponuditi takve uvjete te bi morali poslovati u skladu s odredbama ZNTP-a, trgovci bi imali snažan interes sklapati ugovore s pretežito velikim i/ili inozemnim dobavljačima. U konkretnom slučaju se Plodine u poslovnim

odnosima s nizozemskim dobavljačem EKRO BV nalaze u ulozi trgovca, koji od tog dobavljača kupuje svježe meso koje plasira na tržište Republike Hrvatske. Unatoč činjenici da EKRO BV na europskoj razini ostvaruje veći ukupni prihod od Plodina, AZTN je u postupku utvrdio da Plodine, u smislu odredbi ZNTP-a, ipak imaju značajnu pregovaračku snagu.

Naime, ZNTP ni na koji način ne stavlja u razmjer prihodovni census trgovca i prihodovni census dobavljača, niti određuje bilo kakve okvire ili razrede prema tržišnoj ili prihodovnoj snazi dobavljača u odnosu na trgovca. Jednako tako, ZNTP ne određuje niti bilo koje druge kriterije na temelju kojih bi, zbog bilo kojeg razloga ili značajki dobavljača, bilo moguće isključiti primjenu ZNTP-a.

Pored toga, neovisno o tržišnoj snazi EKRA BV na svjetskom tržištu, sama činjenica da Plodine imaju ugovore s velikim brojem dobavljača svježeg mesa, kako domaćih tako i inozemnih, upućuje na zaključak da EKRO BV ni u kom slučaju nije neizbjježan

Cilj upravno-kaznene mjere

AZTN smatra da će se izrečenom upravno-kaznenom mjerom ostvariti cilj njezina izricanja u smislu odvraćanje ne samo Plodina kao prekršitelja, već i drugih trgovaca, otkupljivača i prerađivača od budućih povreda odredbi ZNTP-a.

trgovaci partner Plodinama, odnosno da Plodine kao trgovac nisu u značajnoj mjeri ovisne o poslovanju s EKROM BV, budući da udjel tog dobavljača u prodaji mesa Plodinama nije značajan.

Tijekom postupka Plodine su iznijele stajalište da na njihove poslovne odnose s EKROM BV, u smislu odredbi Uredbe (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I) (dalje: Uredba Rim I) u konkretnom slučaju nema mjesta primjeni ZNTP-a, već treba primjeniti nizozemsko pravo. ZNTP je prisilan propis. Stoga sudionici u pravnom prometu ne mogu svoje obvezne odnose uređivati suprotno prisilnim propisima. Konkretni postupak je vođen po pravilima upravnog postupka koji je AZTN, radi zaštite javnog interesa, pokrenuo i vodio po službenoj dužnosti. Uvidom u navedenu Uredbu Rim I (članak I. stavak 1.) utvrđeno je da se ta uredba primjenjuje na ugovorne obveze u građanskim i trgovackim stvarima u situacijama kada postoji sukob zakona. Međutim, istodobno se izrijekom isključuje primjena navedene uredbe na porezne, carinske ili upravne stvari. Stoga se, u ovoj upravnoj stvari, primjena odredbi ZNTP-a kao prisilnog propisa u konkretnim poslovnim odnosima Plodina s EKROM BV ni na koji način ne može isključiti. a

AZTN odobrio koncentraciju kojom se stvara zajednički pothvat Viro Grupe i Tvornice šećera Osijek

Ovom koncentracijom se konsolidira tržište šećera u Hrvatskoj, koja je posljedica potpune liberalizacije i ukidanja sustava proizvodnih ograničenja na unutarnjem tržištu EU

Agencija za zaštitu tržišnog anatjecanja (dalje: AZTN) odobrila je koncentraciju kojom Viro Grupa i Tvornica šećera Osijek izdvajaju dio poslovanja koji se odnosi na proizvodnju i trgovinu na veliko bijelim šećerom i prenose ga na novoosnovano društvo, koje će biti pod njihovom zajedničkom kontrolom. Viro Grupa i Tvornica šećera Osijek će nakon prijelaznog perioda prestati s

obavljanjem navedenih djelatnosti. Ovom koncentracijom se konsolidira tržište šećera u Hrvatskoj, koja je posljedica potpune liberalizacije i ukidanja sustava proizvodnih ograničenja na unutarnjem tržištu EU. Ukinjanjem

sustava kvota koje je nastupilo 1. listopada 2017., ukinute su i sve formalne i strukturne prepreke za promet šećerom što je na tržištu EU u 2018. godini dovelo do porasta proizvodnje od 8,1 posto u odnosu na godinu prije liberalizacije.

Reforme na tržištu šećera
Reforme provedene u EU u razdoblju od 2000. do 2012. godine, rezultirale su smanjenjem bro-

PROIZVODNJU ŠEĆERA OBILJEŽAVAJU VISOKI TROŠKOVI OSNOVNE SIROVINE. PROCJENJUJE SE DA JE PROSJEĆAN UDIO ŠEĆERNE REPE U UKUPnim TROŠKOVIMA PROIZVODNJE ŠEĆERA OKO 55 POSTO. UZ TO, TRANSPORT IZVAN RADIJUSA OD 70 KM OD TVORNICE, NIJE ISPLATIV

ja šećerana za gotovo 60 posto. Budući da Hrvatska u to vrijeme nije bila članica EU, europski proizvođači šećera, čije je restrukturiranje bilo u najvećoj mjeri podmireno iz zajedničkih sredstava EU-a, stekli su značajnu i trajnu prednost u odnosu na hrvatske proizvođače. Pritom treba imati na umu da su europski proizvođači, u pravilu, potpuno vertikalno integrirani sustavi koji vlasnički povezuju proizvođače šećerne repe i proizvođače šećera, što im omogućava nižu cijenu osnovne sirovine i ostvarivanje dobiti na krajnjem proizvodu.

Dok se na tržištu EU neprestano provodi okrupnjavanje poduzetnika te se ostvaruju viši prinosi repe po površini i veći sadržaj šećera nego u Hrvatskoj, pokušaji vlasničkog povezivanja hrvatskih proizvođača šećera i šećerne repe pokazali su se neuspješnim. Europski proizvođači šećera su, već u razdoblju prije ukidanja kvotnog sustava, reagirali povećanjem područja zasadenih šećernom repom i smanjenjem otkupnih cijena, dok je hrvatska industrija šećera reagirala suprotno: smanjena je otkupna cijena šećerne repe što je za posljedicu imalo smanjenje zasadenih površina i stagnaciju proizvodnje šećera iz šećerne repe.

Proizvođači šećera

Konkurenti domaćim šećeranama najznačajniji su proizvođači

na unutarnjem EU tržištu. Ti veliki poduzetnici nemaju potrebu za oglašavanjem jer imaju razvijene komunikacijske kanale s kupcima. Nakon ukidanja proizvodnih ograničenja, došlo je do značajnih ulazaka velikih uvoznih proizvođača šećera na hrvatsko tržište.

Maloprodajni trgovački lanci okrenuli su se u većoj mjeri uvozu te stoga domaće šećerane veći dio prihoda ostvaruju od prodaje industrijskim kupcima.

Bijeli šećer se uvozi na hrvatsko tržište bez ikakvih carinskih davanja. Zbog jedinstvenog tržišta, dobavljači iz EU zemalja nemaju carinu, a uvoz iz Srbije, kao jedne od najznačajnijih zemalja uvoznica, odvija se unutar bescarinske kvote koju je Srbiji dodijelila EU.

Iz obrasca ponašanja kupaca u postupcima nabave šećera, vidljivo je da šećer dobavljuju zavisno o ponuđenoj cijeni, a ne o sjedištu dobavljača. Stoga je očito da se u konkretnom slučaju tržišno natjecanje, kako u proizvodnji tako i u trgovini na veliku šećerom, odvija na području koje je šire od tržišta Hrvatske i obuhvaća najmanje Europski gospodarski proctor.

S obzirom na karakteristike industrije, na razini proizvodnje šećera nije vjerojatan ulazak novih konkurenata, kako na hrvatsko tržište, tako niti na tržište EU, niti je takav ulazak zabilježen

! ŠEĆER JE GENERIČKI, STANDARDIZIRANI I HOMOGENI PROIZVOD, ČIJI JE STUPANJ ZAMJENJIVOSTI SA STAJALIŠTA POTRAŽNJE GOTOVO SAVRŠEN, STOGA JE ZA POTROŠAČA NAJBITNIJA CIJENA, A NE PODATAK O PROIZVOĐAČU

nakon potpune liberalizacije tržišta 2017. godine. Provedenom analizom svih činjenica i okolnosti u predmetnom slučaju, utvrđeno je da se tržišno natjecanje između proizvođača šećera odvija na razini trgovine na veliku i to izravnom prodajom u dva kanala - industrijskim kupcima i maloprodajnim trgovačkim lancima, gdje su kupci veliki poduzetnici s uspostavljenim i dobro razgranatim sustavima distribucije te značajnom pregovaračkom snagom u odnosu na svoje dobavljače.

Osim toga, šećer je generički, standardizirani i homogeni proizvod, čiji je stupanj zamjenjivosti sa stajališta potražnje gotovo savršen. Stoga je za potrošača najbitnija cijena, a ne podatak o proizvođaču.

Šećer je ujedno i burzovni proizvod, što znači da se cijena

šećera formira temeljem kretnja parametara cijena za taj proizvod na svjetskim burzama, na što ukazuje i spomenuti pad cijene šećera tijekom proizvodne godine 2017/18., kada je cijena šećera, zbog potpune liberalizacije tržišta, došla do povijesno niskih granica.

Broj šećerana u EU zemljama

U odnosu na zemlje u okruženju koje su članice EU, s tri šećerane na 4 milijuna stanovnika, Hrvatska iskače po broju šećerana u odnosu na broj stanovnika.

Primjerice, Mađarska s jednom šećeranom proizvodi manje šećera na dvostruko veći broj stanovnika, dok Austria s dvije šećerane na dvostruko veći broj stanovnika, proizvodi dvostruko više šećera.

Francuska, kao jedan od najvećih proizvođači šećera u EU, ima jednu šećeranu na cca 2,5 milijuna stanovnika, Njemačka ima jednu šećeranu na 4 milijuna stanovnika, dok Italija također ima jednu šećeranu na 30 milijuna stanovnika.

Samo u dvije države članice EU proizvođači šećera nisu pod kontrolom nekog od vodećih proizvođača šećera na unutarnjem tržištu EU, dok tri države članice proizvode više od polovice ukupne količine šećera u EU te ujedno vode u tehnologiji uzgoja i području zastupljenosti

kulture šećerne repe te posljedično ostvaruju i znatno veću produktivnost.

Bez negativnog učinka na tržišno natjecanje

U slučaju da novoosnovani zajednički pothvat Viro Grupe i Tvornice šećera nakon provedbe koncentracije podigne cijene, njegovi kupci neće imati poteškoća pri prelasku na nabavu od drugih dobavljača, dok bi njihovi konkurenti, zbog tržišnih uvjeta, imali dovoljno kapaciteta da povećaju proizvodnju i tako odgovore na povećane potrebe kupaca.

U prilog tome govori i činjenica da je nekoliko industrijskih kupaca sudionika ove koncentracije na posljednjim natječajima izabralo njihove konkurente kao najpovoljnije dobavljače, pri čemu industrijski kupci, osobito proizvođači pića, šećer zamjenjuju izoglukozom, koja je jeftiniji supstitut šećera kao repromatuirala te se lako transportira.

Također, nekoliko maloprodajnih trgovačkih lanaca je nabavu šećera od sudionika ove koncentracije u cijelosti zamjenilo uvozom šećera od njihovih konkurenata.

Slijedom toga, AZTN je ocijenio da s obzirom na značajke i opseg mjerodavnog tržišta, predmetna koncentracija neće imati značajan negativan učinak na tržišno natjecanje. **a**

AZTN pokrenuo upravni postupak protiv Coca-Cole Hrvatska

Razlog za pokretanje postupka su ugovori koje je Coca-cola Hrvatska sklopila sa svojim kupcima, a koji sadrže odredbe koje za cilj i posljedicu imaju isključivu kupnju proizvoda poduzetnika Coca-Cola Hrvatska

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) po službenoj je dužnosti pokrenula postupak radi utvrđivanja sklapanja zabranjenog sporazuma, odnosno zlouporabe vladajućeg položaja, u smislu odredaba Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (dalje: ZZTN), protiv poduzetnika Coca-Cola HBC Hrvatska d.o.o., Zagreb (dalje: Coca-Cola Hrvatska).

AZTN je u posebnom predmetu istraživanja stanja na tržištu distribucije bezalkoholnih pića u HoReCa kanalu na teritoriju Republike Hrvatske, izvršio uvid u ugovor o poslovnoj suradnji koje je Coca-Cola Hrvatska sklopila s jednim od ugostiteljskih objekata koje opskrbuje. Tim se ugovorom kupac obvezuje da će sve svoje potrebe za voć-

nim sokovima, ledenim čajevima, energetskim pićima i mineralnim vodama zadovoljavati isključivo narudžbom robnih marki iz Coca-Colinog assortimenta, kao i da će u stalnoj ponudi imati cijelokupan assortiman pića Coca-Cola Hrvatska, ali i svih njenih novih proizvoda u navedenoj kategoriji gaziranih pića.

Neizbjjezan trgovački partner

Coca-Cola Hrvatska se u većini ugostiteljskih objekata pojavljuje kao neizbjjezan trgovački partner, budući da je brand gaziranog pića Coca-Cola tzv. proizvod bez kojega se ne može odnosno proizvod kojeg se mora imati u zalihama i koji izabiru mnogi krajnji korisnici. Stoga, obvezivanje kupca na isključivu kupnju

! Utvrđivanje zlouporabe vladajućeg položaja

Uzimajući u obzir vjerljivatni vladajući položaj Coca-Cola Hrvatska na tržištu proizvodnje i prodaje bezalkoholnih gaziranih pića, odnosno tzv. "cola pića", odredbe o isključivoj kupnji predstavljaju dostatne indikije za pokretanje postupka utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja, u cilju utvrđivanja je li Coca-Cola Hrvatska tržišnu snagu koju ima na tržištu gaziranih pića, prenijela na tržište proizvodnje i prodaje voćnih sokova, ledenih čajeva, energetskih pića i mineralnih voda.

kve uvjete. Navedene ugovorne odredbe također ukazuju na moguće uvjetovanje sklapanja ugovora o kupoprodaji gaziranog pića Coca-Cola, zaštitnog branda, prihvaćanjem od kupaca dodatnih obveza, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom tih ugovora. Budući da je Coca-Cola Hrvatska poduzetnik koji mnogim ugostiteljskim objektima u Hrvatskoj, kada je riječ o gaziranim pićima, predstavlja neizbjjezni poslovnog partnera, zahtjev da se uz kupnju gaziranih pića, kupcima nameće obveza isključive kupnje Coca-Colinih voćnih sokova, le-

denih čajeva, energetskih pića i mineralnih voda, predstavlja dostatne indikije za pokretanje postupka utvrđivanja zabranjenog sporazuma.

Pokretanje postupka utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja

AZTN pokreće postupak utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja samo protiv Coca-Cola Hrvatska, kao ugovorne strane, koja je određivala uvjete sklapanja predmetnih ugovora. Pri tome treba istaknuti da samo pokretanje upravnog postupka protiv određenog poduzetnika ne znači nužno utvrđenje povrede ZZTN-a, već znači da je AZTN obvezan u postupku utvrditi sve relevantne činjenice i okolnosti, odnosno konkretnе dokaze koji potvrđuju indikije koje su bile razlog za pokretanje postupka. Tek na temelju konačno utvrđenog činjeničnog stanja, AZTN će u konkretnom predmetu donijeti meritornu odluku kojom se okončava postupak te će je, s izuzetkom poslovnih tajni, u cijelosti objaviti na svojim mrežnim stranicama. a

! **AZTN JE UTVRDIO KAKO JE COCA-COLA HRVATSKA I S DRUGIM UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA SKLAPALA UGOVORE KOJIMA SE KUPAC OBVEZUJE DA ĆE U UGOVORENOM RAZDOBLJU U STALNOJ PONUDI VOĆNIH SOKOVA, LEDENIH ČAJEVA, ENERGETSKIH PIĆA I MINERALNIH VODA, ISKLJUČIVO IMATI PROIZVODE COCA-COLE**

Industrijska politika EU-a nakon Siemens – Alstoma

U potrazi za novom ravnotežom između otvorenosti i zaštite tržišta

Nedavna odluka Europske komisije kojom je zabranila namjeru provedbe koncentracije između poduzetnika Siemens i Alstom na tržištu željezničke signalizacije i super-brzih vlakova izazvala je negativnu reakciju prema politici tržišnog natjecanja Europske unije. Frustriranost odlikom EK osobito je snažna bila u Francuskoj i Njemačkoj, iako je odluka da se ovo spajanje zabrani bila potpuno opravdana i temelji se na iscrpnoj ekonomskoj analizi, utvrđenim metodama ocjene i mjerodavnom pravu. Odluku su otvorenim pismom podržala i nacionalna tijela za tržišno natjecanje zemalja članica EU-a, kao i mnogobrojni predstavnici poslovnih zajednica.

U bitnome, istraga Europske komisije pokazala je da bi ovo spajanje imalo negativan učinak na gospodarstvo i na europske građane, naročito na tržištima željezničke signalizacije i super-brzih vlakova, na kojima bi ova transakcija ograničila tržišno natjecanje, kupcima uskratila mogućnost izbora dobavljača i proizvoda i povisila cijene, uključujući i cijene za konačne potrošače. Europska komisija također je ustanovala da je malo vjerojatno da bi u predvi-

voj budućnosti kineska željeznička poduzeća u državnom vlasništvu CRSC i CRRC mogla postati ozbiljni konkurenti na tržištu EU-a, dok bi, s druge strane, takva koncentracija mogla zaista okrenuti europske kupce stranim konkurentima, budući da bi ovdje bili suočeni s višim cijenama i užom mogućnosti izbora.

U svom dokumentu: "Industrijska politika EU-a nakon Siemens – Alstoma", EK naglašava da „provedba propisa o zaštiti tržišnog natjecanja ne sprječava stvaranje europskih šampiona“. Ako ništa drugo, stvarajući fer i konkurentna tržišta, provedba politike tržišnog natjecanja stvara uvjete za pojavu boljih, učinkovitijih i inovativnijih industrija.

Druge, naglašava EK, mora biti jasno da „ublažena kontrola koncentracija, zlouporaba i zabranjenih sporazuma, te provedba propisa o državnim potporama, nije univerzalni lijek za navodne konkurenntske izazove europske industrije“, a sa sobom nosi značajne rizike - posebno ako se to pretoči u odobravanje transakcija s negativnim učincima na tržišno natjecanje. Konkretno, ublažavanje uvjeta za ocjenu dopuštenosti koncentracija (npr. kada je riječ

Dopuštene koncentracije u EU

Ogromna se većina koncentracija poduzetnika u EU bezuvjetno dopusti. U proteklih deset godina (2009. – 2019.) Europska komisija ocijenila je dopuštenim više od 3 000 spajanja, a zabranila je svega devet. Niz značajnih transakcija spajanja koje su omogućile stvaranje snažnih „europskih šampiona“, i kojima se održala snažna konkurenca na europskim tržištima, odobreno je bez uvjetovanih mjera i obveza, kao što je to primjerice Peugeotovo preuzimanje Opela, ili AB InBevova kupnja SABMiller-a.

o utvrđivanju odnosno definiciji tržišta), čak i kada bi se ograničilo na određeni slučaj ili sektor, neizbjegno bi imalo sistemske posljedice i ograničilo bi nadležnost Europske komisije da intervenira u drugim slučajevima kada je očito da je riječ o transakcijama koje imaju negativne učinke na tržišno natjecanje. Štoviše, omogućiti Europskom vijeću odbacivanje odluke u području tržišnog

natjecanja, ili dopustiti da razlozi koji nemaju veze s tržišnim natjecanjem odigraju odlučujuću ulogu u ocjeni koncentracija, značilo bi posljedično i više nejasnih odluka, manjkavu koordinaciju ovlasti tijela EU-a, a podrazumijevalo bi i nepoštenu arbitralnu ocjenu koristi za određene kompanije u odnosu na troškove za potrošače i radnike drugdje u EU. Europa bi se mogla naći na silaznoj spirali

ekonomске neučinkovitosti i političke arbitarnosti, koje vode u nepovjerenje i unutarnje podjele budući da bi veće zemlje članice u konačnici mogle nametnuti svoju volju onima s manjim ekonomijama – što nikako ne bi doprinijelo jačanju njezine pozicije u globalnoj ekonomiji.

Ovo ni u kojem slučaju ne treba shvatiti kao prijedlog da bi Europa trebala naivno ignorirati realnosti globalnog i domaćeg tržišta. Ali, politika tržišnog natjecanja je samo jedan dio puno šire slagalice – a ublažavanje njezine provedbe bio bi sklizak teren prema stvaranju neučinkovitih tržišta. Ako ništa drugo, provedbu propisa o tržišnom natjecanju možda treba pooštiti s digitalizacijom ekonomije. Štoviše, mehanizme kao što su kontrola koncentracija, utvrđivanje zabranjenih sporazuma između poduzetnika i zlouporaba vladajućeg položaja možda je potrebno prilagoditi kako bi se mogli nositi s rastućom koncentriranostu digitalnog tržišta.* ^a

* U prijevodu na hrvatski jezik Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja objavljuje tekst Europske komisije iz dokumenta „EU industrial policy after Siemens – Alstom“ nakon njezine odluke o zabrani koncentracije Siemens/Alstom u veljači 2019., a čiji smo sažetak objavili u elektronskom glasilu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za ožujak 2019.

Predsjednik Vijeća AZTN-a sudjelovao na obilježavanju Dana konkurenčije u Srbiji

Komisija za zaštitu konkurenčiju Republike Srbije organizirala je ovaj događaj u suradnji s talijanskim tijelom za zaštitu tržišnog natjecanja, kroz Twinning projekt Europske unije "Dalji razvoj zaštite konkurenčije u Srbiji"

Mladen Cerovac, predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, sudjelovao je na međunarodnoj konferenciji pod nazivom "Agenda unapređenja politike konkurenčije", koja se održala u Beogradu, 12. travnja

2019. godine, povodom Dana konkurenčije.

Konferenciju su uvodnim izlaganjima otvorili ministar finančija Siniša Mali, predsjednica Odbora za privredu, regionalni razvoj, trgovinu, turizam i energetiku

Narodne skupštine Snežana B. Petrović, Sem Fabrici, šef Delegacije EU u Srbiji te predsjednik Komisije za zaštitu tržišnog natjecanja, dr. Miloje Obradović. Sve sudionike konferencije, posebnom video porukom pozdravila

je Margrethe Vestager, europska povjerenica za tržišno natjecanje, koja je istaknula: "Kako sva tijela nadležna za provođenje politike zaštite tržišnog natjecanja, dijele jednu važnu povlasticu: ono što rade je od temeljne važnosti za građane".

U okviru konferencije održana su dva panela, prvi pod nazivom "Uloga i efikasnost politike tržišnog natjecanja i očekivanja od ECN+ Direktive i drugi "Efikasnost preuzimanja obveza poduzetnika". Predsjednik Vijeća AZTN-a, Mladen Cerovac, sudjelovao je na prvom panelu, koji je moderirao Nicholas Banašević iz predstavnštva Europske komisije. Ostali panelisti bili su čelnici tijela za zaštitu tržišnog natjecanja iz zemalja regije (Slovenije, Srbije, BiH, Crne Gore, Sjeverne Makedonije, Albanije).

Gospodin Cerovac i ostali čelni ljudi regionalnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, govorili su o izazovima s kojima se suočavaju u nastojanju osiguravanja poštenih uvjeta poslovanja na

! ODRŽANA SU DVA PANELA: "ULOGA I EFIKASNOST POLITIKE TRŽIŠNOG NATJECANJA I OČEKIVANJA OD ECN+ DIREKTIVE" I "EFIKASNOST PREUZIMANJA OBVEZA PODUZETNIKA"

tržištu. Panel se bavio i percepcijom javnosti o politici tržišnog natjecanja, ulozi "advocacyja" u jačanju politike tržišnog natjecanja te ulozi pravosuđa.

Gianluca Sepe iz talijanskog tijela za zaštitu tržišnog natjecanja vodio je drugi panel pod nazivom "Efikasnost preuzimanja obveza poduzetnika" i s drugim sudionicima i predstvincima tijela za zaštitu tržišnog natjecanja iz Austrije, Rumunjske, Italije i Turske, raspravljao o efikasnosti preuzimanja obveza poduzetnika u pravu konkurenčije. a

Članica Vijeća AZTN-a sudjelovala na konferenciji Europskog dana potrošača i tržišnog natjecanja

Konferenciji je prisustvovalo više od 300 predstavnika Europske komisije, nacionalnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, tijela za zaštitu potrošača, udruga potrošača i akademske zajednice

Mr. sc. Ljiljana Pavlic, članica Vijeća AZTN-a, sudjelovala je na konferenciji Europskog dana potrošača i tržišnog natjecanja, održanoj u Bukureštu, 4. travnja 2019. godine. Konferenciju su zajednički organizirali Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja Rumunjske i Nacionalna uprava za zaštitu potrošača, pod pokroviteljstvom rumunjskog predsjednika Vijećem Europske unije.

Konferenciji je prisustvovalo više od 300 predstavnika Europske komisije, nacionalnih tijela za

KONFERENCIJI JE PRISUSTVOVALO VIŠE OD 300 PREDSTAVNIKA EUROPSKE KOMISIJE, NACIONALNIH TIJELA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA, TIJELA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA, UDRUGA POTROŠAČA I AKADEMSKE ZAJEDNICE

zaštitu tržišnog natjecanja, tijela za zaštitu potrošača, udruga potrošača i akademske zajednice.

Na dnevnom redu bili su prioriteti programa rada rumunjskog predsjedništva, koji se odnose na konkurentnost i povezanost, posebno naglašavajući bitne teme rasprave, kao što je digitalna ekonomija iz perspektive konkurenkcije i potrošača, procesi prenosa ECN+ Direktive, nagodbe u premetima kartela i provedba politike diljem EU-a. Predstavljeni su i praktična iskustva i izazo-

vi u primjeni tih instrumenata u zemljama članicama (Francuske, Njemačke i Portugala).

Konferenciju su obilježili govor Margrethe Vestager, europske povjerenice za tržišno natjecanje i Väre Jourove, europske povjerenice za pravosuđe, potrošače i ravnopravnost spolova, koja je potaknula rasprave o stvarnoj konvergenciji prema nediskriminacijskom pristupu resursima i koristi u cijeloj EU. Ti su ciljevi razmotreni s novog gledišta digitalnog doba, pokazujući

kako politika tržišnog natjecanja treba promicati raznolikost, inovativnost i kvalitetu u interesu potrošača.

Najveći naglasak konferencije bio je na novom zakonodavstvu kojim se ukidaju "dvostruki standardi" u kvaliteti proizvoda na EU teritoriju te na interakciji i nužnosti zajedničkog djelovanja tijela za zaštitu tržišnog natjecanja i zaštite potrošača na suzbijanju određenih praksi koje negativno utječu na dobrobit potrošača i inovacija. **a**

Iskustva V4 skupine u članstvu OECD-a

Konferencija u organizaciji Veleposlanstva Slovačke Republike u Hrvatskoj, održana u Predstavništvu Europske komisije u Zagrebu, okupila je veleposlanike iz zemalja Višegradske skupine pri OECD-u u Parizu, koji su izravno podijelili svoje iskustvo članstva u ovoj međunarodnoj organizaciji. Naglasak je bio na tome kako je

Cilj ove konferencije između ostalog je bilo i predstavljanje prednosti koje bi buduće članstvo moglo imati za Hrvatsku – na primjer na području porezne politike, reforme državne uprave, zdravstvene skrbi i mirovinskog sustava, borbe protiv korupcije i niza drugih. Naglasak je bio na tome kako je

OECD dobra referentna točka i pokazatelj gdje se država trenutno nalazi i odlična platforma za razmjenu mišljenja i praksi sa zemljama članicama OECD-a.

Uvrštavanjem države u OECD analize, ona dobiva korisne komparativne podatke i smjernice za javne politike u razdobljima kriza

te pronalaska najboljeg puta za prevladavanje poteškoća.

Na konferenciji su, uz veleposlanike zemalja Višegradske skupine, sudjelovali i stručnjaci OECD-a koji su objašnjavali procese pristupanja OECD-u, izazove koje ono donosi te uloge vlada, poslovnog sektora, nevladinih udruga,

medija i akademske znanosti u procesu pristupanja.

Hrvatska je pohvaljena zbog višegodišnjeg vrlo aktivnog angažmana Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, koja je u lipnju 2016. godine stekla status sudionika u OECD-ovom Odboru za tržišno natjecanje. **a**

Članica Vijeća AZTN-a sudjelovala na 19. međunarodnoj konferenciji o tržišnom natjecanju njemačkog Bundeskartellamta

Na konferenciji je sudjelovalo preko 400 sudionika, predstavnika Europske komisije, OECD-a te predstavnika nacionalnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja i privatnog sektora

Članica Vijeća Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, dr.sc. Mirta Kapural, sudjelovala je na 19. međunarodnoj konferenciji o tržišnom natjecanju, u organizaciji njemačke federalne agencije za zaštitu tržišnog na-

tjecanja (Bundeskartellamta), održanoj u Berlinu, od 13. do 15. ožujka 2019.

Na konferenciji je sudjelovalo preko 400 sudionika, predstavnika Europske komisije, OECD-a te predstavnika nacionalnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja i privatnog sektora (odvjetnici, predstavnici akademске zajednice, poslovne zajednice i potrošača) iz Europe i svijeta.

Izazovi u vrijeme digitalne transformacije tržišta

Službenom početku konferencije prethodila je posebna radio-nica za mlađe agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, na kojoj se raspravljalo o izazovima s kojima se one susreću, uslijed porasta utjecaja digitalizacije tržišta na rješavanje predmeta iz prava tržišnog natjecanja te o prikladnim alatima za učinkovitu provedbu prava tržišnog natjecanja.

Konferenciju su uvodnim govorima otvorili njemački ministar gospodarstva, g. Peter

Altmaier i povjerenica za tržišno natjecanja Europske komisije, gđa Margrethe Vestager, koja je razvoj digitalne tehnologije usporedila s industrijskom revolucijom te izdvojila tri glavna izazova za tržišno natjecanje u vrijeme digitalne transformacije tržišta.

Kao prvi izazov istakla je platforme i tržišno natjecanje koje poslovanjem na platformama može biti ograničeno na nekoliko tržišta. Slijedeći izazov su podaci i upravljanje podacima koji su neophodni za inovacije, ali je istovremeno nužna i njihova kontrola i korištenje podataka za konkuriranje.

Dok se treći izazov javlja kod ocjene koncentracija s malim prihodima, čak i startupova koji svojom koncentracijom nanose štetu inovacijama.

Paneli konferencije

Konferencija se sastojala od više panela na kojima su raspravljane različite aktualne teme razvoja prava zaštite tržišnog natjecanja podijeljenih tematski na: porast

**POVJERENICA ZA TRŽIŠNO NATJECANJE
EUROPSKE KOMISIJE,
MARGRETHE VESTAGER,
JE RAZVOJ DIGITALNE
TEHNOLOGIJE USPOREDILA S INDUSTRIJSKOM REVOLUCIJOM**

Naglasci konferencije
Svrha ove konferencije bila je predstavljanje aktualnosti u pravu tržišnog natjecanja, a poseban je naglasak stavljen na porast globalne tržišne snage i učinka na tržišno natjecanje, na digitalizaciju prava tržišnog natjecanja, programe pokajnika, razmjenu praktičnih iskustava u provedbi prava zaštite tržišnog natjecanja, s kojima se tijela za zaštitu tržišnog natjecanja susreću u provedbi svojih nadležnosti.

globalne tržišne snage poduzetnika i učinak na tržišno natjecanje pri čemu je rasprava vođena oko dobre strane velikih tržišnih snaga koje mogu imati pozitivan učinak na inovaciju i promicanje tržišnog natjecanja, ali i negativne strane kada se snaga koristi za ograničavanje tržišnog natjecanja.

U ovom dijelu konferencije, Njemačka je njavila prijedlog revizije EU Uredbe o kontroli koncentracija, polazeći od potrebe državne kontrole s obzirom na tržišnu snagu poduzetnika u kontroli koncentracija.

Na drugom panelu raspravljena je potreba novog pristupa u rješavanju predmeta zlouporebe vladajućeg položaja u kontekstu digitalizacije tržišta te je zaključeno da će uslijed razvoja novih poslovnih modela biti potrebno proučiti nove načine ekonomske analize i nove forme zloupornabnih ponašanja.

Nastavno, idući panel se bavio pitanjem povezanosti između potrošača, prava na privatnost i tržišnog natjecanja pri

! RASPRAVLJALO
SE O PITANJU
POVEZANOSTI IZMEĐU
POTROŠAČA, PRAVA
NA PRIVATNOST I
TRŽIŠNOG NATJECANJA
TE KORIŠTENJU
PODATAKA OD
VELIKIH PODUZETNIKA
KAO U PREDMETIMA
FACEBOOK ILI GOOGLE

čemu se najviše raspravljalo o korištenju podataka od velikih poduzetnika kao u predmetima Facebook ili Google.

Posljednji panel raspravio je privatnopravne tužbe za naknade štete zbog povrede tržišnog natjecanja i njihov učinak na programe pokajnika.

Iako postoje razlike u uspješnosti primjene ovih instrumenata u različitim zemljama, zajedničko je da se i dalje nastoji pronaći ravnoteža i pružiti zaštita pokajnicima i njihovim izjavama u sudskim postupcima za naknade štete.

Program i prezentacije s konferencije dostupni su na:
https://www.bundeskartellamt.de/EN/AboutUs/Conferences/InternationalConferenceonCompetition/internationalconferenceoncompetition_artikel.html?nn=3590874

Predstavnici crnogorske Agencije za zaštitu konkurenциje u studijskom posjetu AZTN-u

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) bila je od 25. do 29. ožujka domaćin studijskog posjeta osmoro predstavnika crnogorske Agencije za zaštitu konkurenциje (AZZK), na čelu s direktoricom Lepom Aleksić.

Cilj studijskog posjeta bio je upoznati kolege iz Crne Gore s radom AZTN-a – konkretnim

predmetima iz prakse, uključujući prikupljanje i obradu digitalnih dokaza u AZTN-ovom IT laboratoriju, kao i s iskustvom pregovaranja u pretpristupnom razdoblju i sudjelovanja u radu međunarodnih foruma nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Tako su kolege iz crnogorske agencije imali prilike razgovarati s predstav-

nicima Odjela za međunarodnu i europsku suradnju, Odjela za utvrđivanje zlouporaba, Odjela za utvrđivanje zabranjenih sporazuma i Odsjeka za forenziku i informatiku. Osim AZTN-a, predstavnici AZZK-a posjetili su i Hrvatski sabor, kao osnivačko tijelo AZTN-a, Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga (HANFA) radi uvida u

rad i funkcioniranje sektorskog regulatora te zaključno, Ekonomski fakultet u Zagrebu, Katedru za pravo, gdje su dobili uvid u suradnju AZTN-a s akademskim zajednicom. Studijski posjet za sedmero predstavnika AZZK-a financiran je sredstvima twinning light projekta koji AZTN provodi u Crnoj Gori do kraja lipnja ove godine. [a](#)

Treća kazna za Google na tržištu internetskog oglašavanja

Europska komisija kaznila je Google s 1,49 milijardi eura zbog zlouporabe vladajućeg položaja na tržištu jer je svojim konkurentima onemogućio natjecanje na tržištu posredovanja pri internetskom oglašavanju povezanim s rezultatima pretraživanja. Povjerenica Europske komisije za tržišno natjecanje, Margrethe Vestager, izjavila je da je internetski div nezakonito nametao internetskim stranicama trećih strana objavu oglasa koje generira Googleov Adsense softver umjesto oglasa njegovih rivala. Nametanjem takvih protutržišnih ograničenja u ugovore s internetskim stranicama trećih strana, Google je zlouporabio svoj vladajući položaj (više od 70 % na tržištu EGP-a, na nacionalnim tržištima općeg pretraživanja i preko 90 %) u internetskom oglašavanju povezanim s rezultatima pretraživanja. Povreda je trajala od 2006. do 2016., Google je isključivao svoje konkurente, dok su potrošači bili uskraćeni za prednosti koje tržišno natjecanje donosi. Uz pomoć programa AdSense for Search kao internetske platforme za posredovanje pri oglašavanju povezanim s rezultatima pretraživanja, Google je prvo nametnuo obvezu isključivog pružanja usluga, čime je konkurentima onemogućio da na komercijalno najznačajnijim internetskim stranicama objavljuju bilo kakve oglase povezane s rezultatima pretraživanja.

Zatim je uveo takozvanu strategiju smanjene isključivosti, koja je za cilj imala rezervirati najvrjednija mjesta za Googleove oglase povezane s rezultatima pretraživanja i kontrolirati uspješnost konkurenčkih oglasa. Sporne odredbe Google je uklonio iz svojih ugovora tek 2016., nakon intervencije Europske komisije. **a**

Odobrena koncentracija dobavljača dijelova za zrakoplove

Europska komisija odobrila je koncentraciju između američkog poduzetnika Spirit i njegovog rivala na tržištu proizvodnje zrakoplova - poduzetnika Asco, no pod uvjetom izmjene u postojećem zajedničkom pothvatu koji Airbusu pruža usluge proizvodnje.

Naime, obje kompanije globalno su prisutne na tržištu opreme u zrakoplovnoj industriji. Obje su dobavljači dijelova za zrakoplove, posebno dijelova za kila zrakoplova, i to proizvođačima aviona kao što su to Airbus i Boeing.

EK je u svojoj ocjeni naveo da predmetna koncentracija neće imati negativne učinke na tržišno natjecanje u smislu vertikalnih odnosa u lancu opskrbe ili horizontalnih preklapanja u aktivnostima kojima se bave, no, prilikom zaprimanja prve prijave o namjeri provedbe ove koncentracije izrazio je stav da bi tržišno natjecanje bilo narušeno na svjetskom tržištu opskrbe uređaja visokog ugona, budući da bi na taj način bila značajno povećana mogućnost usklađenog djelovanja navedenih poduzetnika na tržištu. **a**

Nike kažnen s 12,5 milijuna eura

Europska komisija kaznila je Nike, američkog proizvođača sportske odjeće i opreme, s 12,5 milijuna eura iz razloga što je ovlaštenim trgovcima ograničavao prekograničnu prodaju robe sa zaštićenim znakom, poput one s brendovima velikih nogometnih klubova, FC Barcelone, Manchester Uniteda, Juventusa, Inter Milana, AS Rome te Francuske nogometne federacije, na jedinstvenom tržištu EU-a.

“Nike je mnogim ovlaštenim trgovcima onemogućio prodaju brendiranih proizvoda u drugim zemljama, što je rezultiralo suženim izborom i višim cijenama za potrošače. To je u suprotnosti s propisima o tržišnom natjecanju”, objasnila je povjerenica EK za tržišno natjecanje Margrethe Vestager. Prodaju naveđenih proizvoda Nike je ograničavao od 2014. do 2017., dok je istraga koju je EK pokrenuo 2017. pokazala da su Nikeovi ugovori o licenciranju i distribuciji sadržavali odredbu koja je trgovcima branila prodaju “licenciranih proizvoda” van granica tih država, kao i internetsku prodaju na unutarnjem tržištu EU-a. Uz to, kompanija je prijetila prekidom ugovora u slučaju nepoštivanja tih klauzula. Iako je utvrđeno da Nikeovi sporazumi o proizvodnji i distribuciji proizvoda sa zaštićenim znakom predstavljaju povredu propisa o tržišnom natjecanju, budući da je Nike surađivao u postupku EK i pružao sve dodatne informacije, kazna mu je umanjena za 40% odnosno na iznos od 12,5 milijuna eura. **a**

Odluke AZTN-a objavljene u ožujku 2019.

- [AZTN protiv HT d.d., Zagreb, po inicijativi poduzetnika Al Hrvatska d.o.o., Zagreb za pokretanjem postupka ocjene koncentracije HT d.d., Zagreb i HP Producija d.o.o., Zagreb \(EVO TV\) po službenoj dužnosti - Rješenje o odbacivanju inicijative](#)
- [Ministarstvo mera, prometa i infrastrukture - Nacrt konačnog prijedloga Zakona o željeznicama - Mišljenje](#)
- [AZTN protiv HGK - radi narušavanja tržišnog natjecanja po inicijativi Ivane Vujčić iz Imotskog, rješenje o odbacivanju inicijative - Rješenje o odbacivanju inicijative](#)
- [VIRO TVORNICA ŠEĆERA d.d., Zagreb i TVORNICA ŠEĆERA OSIJEK d.o.o. - Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini](#)
- [MACA LM d.o.o., Zagreb i RADIO BROD d.o.o., Slavonski Brod - Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini](#)
- [MACA LM d.o.o., Zagreb i MIROSLAV KRALJEVIĆ d.o.o., Požega - Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini](#)
- [MACA LM d.o.o., Zagreb i RADIO TRSAT d.o.o., Rijeka - Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini](#)